

Якубың хаты

1-нжи бап

¹ Худайың ве Ребимиз Иса Месиҳиң гулы мен Якупдан башга миллетлериң арасына дарган Ысрайылың он ики тиресине догайы салам!

Иман ве сынаглар

² Эй, доганлар, хер хили сынаглара дучар боланыңызда, муны улы шатлык хасап эдиң. ³ Себэби иманыңызың сыналмагы билен чыдамлылыгыңызың артындыгыны билйэнсиңиз. ⁴ Хер бир иште ахырына ченли чыдаң, шонда кемсиз-көссүз, берк ве кэмил боларсыңыз. ⁵ Эгер кимде даналык кемлик эдйән болса, гой, ол Худайдан дилесин. Хеммелере биминнет ве жомартлык билен берйән Худай оңа хем берер. ⁶ Эмма ол адам шүбхеленмән иман билен дилесин, себэби шүбхеленйән адам эдил елиң эйлэк-бейлэк чайкаян деңиз толкуны ялыдыр. ⁷ Шейле адам Ребден бир зат аларын өйтмесин. ⁸ Ол хер бир эдйән ишинде дурнуксыз хем икигөвүнлидир.

⁹ Пукара доган Худайың назарында өзүниң байлыгы билен буйсансын. ¹⁰ Вау болса Худайың назарында өзүниң песпэллиги билен буйсансын. Чүнки байлык отуң гүли дей солуп гидер. ¹¹ Гүн чыкып, ховурлы ыссысы билен оты гурадыр, онуң гүли дөкүлип, гөзеллиги ёк боляр. Эдил шунуң ялы бай хем өз иши билен гүмра болуп, байлыгы билен биле ёк болуп гидер.

¹² Сынага чыдаян адам багтлыдыр, себэби ол сынагдан геченден соң, яшайыш тэжини алар. Худай бу яшайыш тэжини Оны сөөнлере вада берди.

¹³ Пис хөвеси болан адам: «Мени Худай хөвеслендирйэр» диймесин, себэби Худайда хич хили пислик хөвеси ёкдур, Ол хич кими пислик этмэге хөвеслендирйән дэлдир. ¹⁴ Терсине, хер ким өз пис хөвеслерине чолашандыр ве алданып сынага дүшйэндир. ¹⁵ Онсоң хөвес гөврели болуп, гүнэни догурыр, гүнэ хем етишип, өлүми догурындыр.

¹⁶ Эзиз доганлар, алданмаң! ¹⁷ Хер бир оңат ве кэмил пешгеш ёкардан, гөкдэки ышыкларың Атасындан гелийэндир. Ол хич хачан үйтгейән дэлдир, Онда үйтгемеклигиң ёкундысы хем ёкдур. ¹⁸ Яраданларының арасында Онуң сайлан халкы болмагымыз үчин, Худай хақыкат сөзи аркалы бизе тэзе яшайыш бермеги карар этди.

Хош Хабары диңлемек ве ерине етирмек

¹⁹ Эй, сөйгүли доганларым, муңа үнс бериң: хер бир адам эшитмекде чалт, геплемекде асса, гахарланмакда хаял болсун. ²⁰ Себэби ынсан гахары Худайың ислейән догрулыгыны амала ашырып билмез. ²¹ Шоңуң үчин хем ахлак хапалыгыны ве хер дүрли яманлык галындысыны зыңып ташлаң-да, Худайың калбыңыза экен сөзүни песпэллик билен кабул эдиң. Бу сөз жаныңызы халас этмеги башаряндыр.

²² Худайың сөзүни йөне бир диңләп гойман, эйсем, онда айдыланлары ерине етириң, ёгсам сиз өзүңизи алдаянсыңыз. ²³ Ким сөзи диңләп, оны бержай этмейән болса, ол айнада йүзүни гөрийән адам ялыдыр. ²⁴ Ол өзүни сынлап гиденден соң, шобада нэхилидигини ятдан чыкарыр. ²⁵ Эмма ким азатлык берйән кәмил кануна үнс берип, эшиденлерини ятдан чыкарман, гайтам, оны берк бержай эдйән болса, Худай оны хер бир эдйән ишинде ялкар. ²⁶ Эгер кимде-ким өзүни диндар сайян болса, эмма дилини сакламаян болса, ол өзүни алдаяндыр, онуң диндарлыгы бидерекдир. ²⁷ Атамыз Худайың назарында пәк хем ногансыз диндарлык етимлериң ве дулларың кын гүнүнде аладасыны этмекден ыбаратдыр. Шейле хем бу дүнийәниң пислигинден өзүңи пәк сакламакдыр.

2-нжи бап

Тарапгөйлик этмән

¹ Эй, доганларым, шөхратлы Реббимиз Иса Месихе болан иманыңызы тарапгөйлик этмекден дашда саклаң. ² Айдалы, сизиң йыгнагыңыза алтын йүзүк дакынып, непис эшиклер гейнен бай адам билен көне-сана гейнен гарып адам гелипдир. ³ Сиз бай адама хормат гоюп: «Гелиң, төре гечиң» дейсеңиз, эмма гарыба: «Сен ол ерде дур» я-да «Бу ерде, аяк астында отур» дейсеңиз, ⁴ бу сизиң тарапгөйлик этдигиңиз болмазмы? Эгер шейле этсеңиз, эрбет пикирли казылара меңзәрсиңиз.

⁵ Гулак асың, эй, сөйгүли доганларым! Худай бу дүнийәде гарыплары имана бай болмаклары үчин сайламадымы? Худай Өзүни

сөййәнлере вада берши ялы, гарыплары Шалыгыны мирас алмаклары үчин сайламадымы нәме? ⁶ Эмма сиз гарыплары масгара эдйәрсиңиз. Ёгсам сизе сүтем эдйән байлар дәлми? Сизи казыете сүйрейән хем шолар дәлми? ⁷ Сизиң дегишли болан Худайыңызың бейик адына дил етирийәнлер хем байлар дәлми нәме? ⁸ Эгер сиз Мукаддес Язгылардакы: «Якыныңы өзүңи сөйшүң ялы сөй» диен иң мөхүм буйругы ерине етирийән болсаңыз, догры иш эдйәнсиңиз. ⁹ Эмма адамлара тарапгөйлик эдйән болсаңыз, гүнә эдйәнсиңиз ве Мукаддес Кануның өңүнде кануны бозан хасаплагансыңыз. ¹⁰ Кимде-ким кануның хемме парзларыны бержай эдип-де, диңе бир затда гүнә этсе, тутуш кануны бозан хасаплагандыр. ¹¹ Себәби «Зына этме» диен Худай «Адам өлдүрме» хем диендир. Эгер сиз зына этмесеңиз, эмма адам өлдүрсеңиз, кануны бозан женаяткәр болянсыңыз.

¹² Шонуң үчин хем, хер бир гепиңиз ве херекетиңиз азатлык берйән канун боюнча хөкүм эдилжек адамларыңкы ялы болсун. ¹³ Себәби рехимсиз адама рехимсизлик билен хөкүм эдилер. Рехимли адама болса рехимлик билен хөкүм эдилер.

Иман ве оңат ишлер

¹⁴ Эй, доганларым! Араңыздан бири «иманым бар» дейибем, оны оңат ишлер билен гөркезмесе, муңуң нәме пейдасы бар?! Бейле иман оны халас эдип билерми?! ¹⁵ Пикир эдип гөрүң, иманлы эркек я-да аял доганыңызың бири ач-ялаңач болса, ¹⁶ сиз оңа иймит, гейим бермән, диңе: «Саг-аман бар, дашыңың

йылап, гарныңыз доймагыны дилейэрин» дийсеңиз, бу сөзүңиз оңа нәмә деркар? ¹⁷Иман бабатда хем шейледир, эгер иш йүзүнде гөркезилмесе, ол өз-өзүңден өлүдир.

¹⁸Кэбириниң: «Сениң иманың бар, мениң болса оңат ишлерим» диймеги мүмкин.

Эмма мен айдярын, ханы, оңат ишлер этмезден маңа иманыңы гөркез, мен хем саңа иманымы оңат ишлерим аркалы гөркезейин! ¹⁹Сен Худайың еке-тэқдигине ынанарсың. Говы эдйэрсиң! Муңа хатда арвах-жынлар хем ынанярлар ве галпылдаярлар.

²⁰Эй, акмак, амалсыз иманың пейдасыздыгыны^а билеңокмы?

²¹Атамыз Ыбрайым гурбанлык сыпасында өз оглы Ысхагы хөдүрлемек билен акланмадымы эйсем? ²²Серет, онуң иманы билен амаллары бирликде херекет этди ве иманы шу амалда кэмил болды. ²³Шейлелик билен, Мукаддес Язгыларда айдылан: «Ыбрайым Реббе иман этди ве Реб оны догручыл хасаплады» диен сөз амала ашды. Ыбрайым Худайың досты дийип атландырылды. ²⁴Гөрдүңми, ынсан диңе бир иман билен дәл, эйсем, эден ишлери аркалы акланяндир.

²⁵Эдил шунуң ялы, лолы Рахап хем эден иши аркалы акланды. Ол ысрайыл ичалыларыны өйүнде гизләп, оlara башга ёлдан гачып гитмәге көмек этди. ²⁶Эдил жансыз бедениң өли болшы ялы, амалсыз иман хем өлүдир.

3-нжи бап

Дилиңе гайым болмак

¹Эй, доганларым, хеммәңиз йыгнакда өвредижі болмаң! Себәби биз өвредижилериң хас берк хөкүме дучар болжақдыгымызы билйәнсиңиз. ²Бизиң хеммәмиз хем көп гүнә эдйәрис. Эмма сөзүнде хата гойбермән, дилини жылавллап билйән адам кәмил болуп, тутуш беденине гөзегчилик эдип билйәндир. ³Биз атларың табын болмагы үчин, агзына агызырык дакып, оларың тутуш гөвресиңи доландырярыс. ⁴Ине, гәмилере середиң! Олар гүйчли хем батлы еллер билен ковулса-да, бир кичижик күрек аркалы сүрүжиниң ислән тарапына өврүлйәр. ⁵Эдил шунуң ялы, дил хем бедениң бир кичижик агзасы болса-да, бейик ишлер билен өвүнйәндир. Пикир эдиң, кичижик бир учгун әпет токайы якып көйдүрйәндир. ⁶Дил хем бир отдур, беден агзаларының арасындакы пислик дүнйәсидир. Ол тутуш барлыгыңызы вейран эдйәндир, довах оды билен бүтин дурмушыңызы көйдүрйәндир. ⁷Ынсан хер дүрли хайванлар, гушлар, сүйренижилере, деңиз жандарларына диенини этдирендир ве этдирйәндир. ⁸Эмма хич бир ынсан дилине диен этдирип билйән дәлдир. Дил гутармаян пислик болуп, өлдүрижи зәхерден долудыр. ⁹Дилимиз билен биз Реббимизи ве Атамызы^а алкышлаярыс, шол бир вагтың өзүнде хем Худайың кешбинде ярадылан ынсанлары нәлетлейәрис. ¹⁰Алкыш ве нәлет бир агыздан

^{а2:20} Кэбир соңкы голязмаларда *өлүдигини*

^{а3:9} Кэбир соңкы голязмаларда *Ата Худайы*

чыкяр. Эй, мэхрибанларым, бу бейле болмалы дэлдир. ¹¹Хей-де, бир булагың гөзбашындан хем ажы, хем сүйжи сув акармы? ¹²Доганларым, инжир агажы зейтун я-да үзүм агажы инжир мивесини берерми? Ёк! Эдил шонуң ялы, шор сувлы гөзбашдан сүйжи сув акмаз!

Хакыкы даналык

¹³Араңызда дана хем парасатлы адам бармы? Эгер бар болса, гой, ол муны догры дурмушы ве даналыкдан чыкян песпәллиги билен битирен оңат ишлеринде гөркезсин. ¹⁴Эмма калбыңызда бахыллык ве мен-менлик бар болса, онда даналык билен өвүнмәң. Бу аңрыбаш яланчылык болар! ¹⁵Бейле «даналык» гөкден инен дэлдир, ол дүневи болуп, рухы дэлдир, шейтандандыр. ¹⁶Чүнки бахыллыгың, мен-менлигиң бар еринде бидүзгүнчиликлер ве хер дүрли пыссы-пыжурлыклар хем бардыр.

¹⁷Эмма гөкден инен даналык илки билен пәкликдир, соңра паряхатлык сөйүжиликдир, мылайымлык ве өзара ылалашыктыкдыр. Ол мерхементден ве хайырлы ишлерден долудыр. Шейле даналык тарапгөйлик ве икийүзлүлик этмейәр. ¹⁸Паряхатлык дөредйәнлер паряхатчылык тохумыны сепип, догрулык хасылыны орырлар.

4-нжи бап

Худая табын болуң!

¹Араңыздакы чакнышыклы говгалар ве дава-женжеллер ниреден дөрейәр? Калбыңызда сөвеш эдйән пис хөвеслериңизден дәлми? ²Сиз ислейәрсиңиз,

эмма хич зат газанмаярсыңыз; адам өлдүрйәрсиңиз, гөриплик эдйәрсиңиз, эмма хич бир максадыңызга етип билмейәрсиңиз; дава-женжелдир галмагал турузярсыңыз, эмма хич зат газанмаярсыңыз, себәби Худайдан дилемейәрсиңиз. ³Диләниңизде-де, хич зат алмаярсыңыз, себәби яман ниет билен, өз небсиңизи доюрмак үчин дилейәрсиңиз. ⁴Эй, бивепалар, дүнийә билен достлук Худая душман боляндыгыны билмейәрсиңизми? Ким дүнийә билен достлашса, Худая душман боляндыр. ⁵Сиз Мукаддес Язгылардакы Худайың бизе берен ынсанлык рухы өрән габанжаңдыр дийлен сөзлер бош ере айдыландыр өйдйәрсиңизми? ⁶Emma Худай бизе хас бейик мерхемент берйәр. Шоңа гөрә Мукаддес Язгылар шейле диййәр: «Худай текепбирлере гаршыдыр, эмма песпәллере мерхемент эдйәндир».

⁷Шонуң үчин Худая табын болуң! Иблисе гаршылык гөркезиң, шонда ол сизден гачар. ⁸Худая якынлашың, Ол хем сизе якынлашар. Эй, гүнәкәрлер, элиңизи гүнәден тәмизләң. Эй, икигөвүнлилер, калбыңызы пәкләң. ⁹Гама батың, яс тутуп аглаң! Гүлкүңиз яса, шатлыгыңыз гам-гусса өврүлсин. ¹⁰Реббиң хузурында өзүңизи пес тутуң, Ол сизи бейгелдер.

¹¹Эй, доганлар, бири-бириңизи яманламаң. Ким доганыны яманлаян я-да оны язгарян болса, ол Худайың кануныны яманлап, оны язгаряндыр. Кануны язгарян адам болса оны бержай эдижи дәл-де, оңа казылык эдижидир. ¹²Эмма Канун Чыкарыжы ве Казы бирдир, Ол халас этмеги-де, хеләк этмеги-де башаряндыр. Башга

адамлара казылык эдер ялы, сен ким болупсың?

Эртирки гүн барада магтанмак

¹³Инди гулак асың, эй, сиз: «Бу гүн я эртир пылан шәхере гитжөк, бир йылы шол ерде гечиржөк, сөвда-сатык этжөк, пул газанжак» дийәнлер!
¹⁴Эртир нәме болжагыны ниреден билйәрсиниз?! Сизин өмрүңиз нәме? Ол аз салым гөрнүп, соңра йитирим болян сәхер чыгы ялыдыр. ¹⁵Муңа дерек: «Реб оңласа, яшарыс, оны я-да муны эдерис» диймелисиниз. ¹⁶Сиз болса өз текепбирлигиңиз билен өвүнйәрсиниз. Бейле өвүнмелериң бары эрбетликдир. ¹⁷Ким ягшылык этмеги билибем, оны этмейән болса, ол гүнә эдйәндир.

5-нжи бап

Байлара дуйдурыш

¹Гулак асың, эй, байлар, башыңыза инжөк бетбагтчылыклар үчин перят эдип аглаң! ²Байлыгыңыз чүйрәп, эшиклериңизи гүе иендир. ³Алтындыр күмшүңиз посландыр, оларың посы сизин гаршыңыза шаятлык эдип, бедениңизи от кимин иер. Сиз ахыркы гүнлерде байлык топлдыңыз. ⁴Экинлериңизи оран оракчылары алдап, иш хакыны бермединиз, бу шол пулларың перядыдыр. Оракчыларың дады-перяды Хөкмүрован Реббин гулагына етди. ⁵Сиз бу дүнйәде болчулықда ве кейпи-сапада яшадыңыз, өзүңизи кыямат гүни союлмак үчин семретдиңиз. ⁶Өзүңизе гаршы чыкмаса-да, бигүнә адамы хөкүм эдип өлдүрдиңиз.

Сабыр-такатлы болуң!

⁷Эй, доганлар, Реб гелйәнчә, сабыр-такатлы болуң! Середиң, дайхан гүйзки хем язкы ягша нәхили сабырлы гарашяр. Ол топрагың бол хасыл берерине гарашяр. ⁸Сиз хем сабыр-такатлы болуң! Мерт болуң, себәби Реббин гелжөк гүни голайлады. ⁹Эй, доганлар, өзүңизе хөкүм эдилмез ялы, бири-бириңизин гаршыңыза шикаят этмәң. Ине, Казы босагада дур!
¹⁰Эй, доганлар, башына дүшен эжирлерде сабыр-такатлы болуп, Реббин адындан геплән пыгамберлерден гөрелде алың. ¹¹Билсиз ялы, биз чыдамлылык гөркезенлере багтлы диййәрис. Сиз Эйюбың чыдамлылығы хақда эшиденсиниз, иң соңунда онуң үчин Реббин нәмелер эдендигини-де билйәнсиниз. Хава, Реб мерхементли хем рехим-шепагатлыдыр. ¹²Ozaly билен, эй, доганларым, хөкүм эдилмезиңиз ялы, гөкденем, ерденем, махласы хич затдан ант ичмәң. Жогабыңыз диңе «хава» я-да, «ёк» болсун.

Дога-дилег этмегиң гүйжи

¹³Араңызда бири эжир чекйәрми? Гой, ол Худая дога этсин. Бириниң кейпи көкми? Худая алкыш нагмаларыны айтсын. ¹⁴Араңызда бири сыркавмы? Ол йыгнагың ёлбашчыларыны янына чагырсын, олар хем Реббин адындан оңа яг чалып, онуң үчин Худая дога этсинлер. ¹⁵Иман билен эдилен дога-дилег нәсага шыпа берер, Реб оны аяга галдырар. Эгер ол гүнә газанан болса, онуң гүнәси гечилер. ¹⁶Шыпа тапар ялы, гүнәлериңизи бири-бириңизин янында боюн алып,

бири-бириңиз үчин дога-дилег эдиң. Догручыл адамың ыхласлы дилеги өрән гүйчли хем тәсирлидир. ¹⁷ Ыляс хем бизиң ялы адаты бир ынсанды. Ол ягыш ягмасын дийип, ыхлас билен дилег этди. Шейлеликде, үч йыл алты айлап ер йүзүне ягыш ягдады. ¹⁸ Соңра ол ене дилег этди

ве асмандан ягыш ягып, ер хасыл берди. ¹⁹⁻²⁰ Доганларым, шуны ятда саклаң: эгер араңыздан бири хакыкат ёлундан азашса ве башга бири оны ене ёла салса, гүнәкәри догры ёла салан адам бир жаны өлүмден халас эдип, көп гүнәлериниң үстүни өртйәндир.